111881 - Boşama Yetkisinin Erkeğe Verilmesinin Hikmeti Ve Sebepsiz Boşamanın Hükmü

Soru

Boşama yetkisinin erkek eşe verilmesindeki hikmet nedir?
Bir kimsenin eşini sebepsiz olarak boşamasının hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Boşamanın erkeğin elinde olmasının hikmetine gelince: Bu, adaletin ta kendisidir; çünkü nikâh akdini elinde bulunduran erkek olduğuna göre, bu akdi geçersiz kılma yetkisinin de yine onun elinde olması gerekir.

Ayrıca erkek, kadın üzerinde yöneticidir. Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurur:
'Allah'ın, (iki cinse) birbirinden farklı özellik ve lütuflar bahşetmesi ve mallarından harcama yapmaları sebebiyle erkekler kadınların yöneticisi ve koruyucusudurlar.' (Nisâ, 34)
Erkek yönetici (kavvâm) olduğuna göre iş onun elinde olur; bu, doğru düşüncenin gereğidir.

Yine erkek, kadından daha güçlü akla ve daha geniş bir bakış açısına sahiptir. Bu sebeple, onun boşanmaya yönelmesi genellikle bunun artık kaçınılmaz olduğunu gördüğü zaman olur. Fakat boşama yetkisi kadında olsaydı, kadın daha zayıf akıllı, daha kısa görüşlü ve duygusal olarak daha çabuk etkilenebilen biri olduğundan; belki hoşuna giden bir kimseyi gördüğünde, sırf onun dış görünüşünü beğendiği için gidip kocasını boşayabilir, onu kocasına tercih edebilirdi. Bunun gibi başka hikmetler de vardır; fakat zikrettiğim bu üç hikmet, boşama yetkisinin erkeğe verilmesinin en büyük hikmetlerindendir.

Bir kimsenin eşini hiçbir sebep olmaksızın boşamasının hükmüne gelince: Âlimler şöyle der:

Boşama beş hükmü kuşatır:

• Vacip olabilir,

• Haram olabilir,

• Müstehap olabilir,

• Mekruh olur,

• Mubah olur.

Boşama esas itibarıyla arzu edilmeyen bir şeydir. Çünkü nikâh akdini —şeriatin teşvik ettiği ve özendirdiği bir bağı— çözmektedir. Ayrıca bununla birçok zarar ortaya çıkabilir; mesela kadın, kocasından çocuk sahibi ise, bu boşama aileyi parçalar, çeşitli problemler ortaya çıkar.

Ancak eşler arasında huzurlu bir hayat sürdürme imkânı kalmamış ve ihtiyaç doğmuşsa, o zaman boşama mubah olur. Bu durumda boşamanın mubah kılınması, Allah Teâlâ'nın bir nimetidir; çünkü çiftler sıkıntı, çile ve mutsuzluk içinde yaşamaya devam etselerdi, hayat onlar için çekilmez hâle gelirdi. Ama Allah'ın nimeti olarak, ihtiyaç duyulduğunda boşama mubah kılınmıştır.

Şeyh Muhammed b. Salih el-Useymîn rahimehullah
("Fetâvâ Ulemâü'l-Beled el-Harâm", s. 299–300)